

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Assessing dimensions of inclusion from students' perspective - measurement invariance across students with learning disabilities in different educational settings / [Hodnocení dimenzí inkluze z hlediska samotných žáků - rozdíly v měření u žáků s poruchami učení v různých prostředích] / Margarita Knickenberg, Carmen L. A. Zurbriggen, Martin Venetz, Susanne Schwab, Markus Gebhardt -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 35, č. 3 (August) (2020), s. 287-302.

Předložená studie se zaměřila na žáky s poruchou učení v Německu a Švýcarsku. Zkoumala efektivitu jejich vzdělávání, kterou porovnávala v inkluzivních a speciálních školách v obou zemích. Bylo však zjištěno, že pokud se mají výsledky ve vzdělávání srovnávat, je nutno začít srovnávat podle stejných parametrů. Pokud jsou srovnáváni žáci s poruchou učení ze speciálních škol s těmi z inkluzivních škol, ukáží se významné rozdíly v jejich emoční, sociální, ale i akademické oblasti.

porucha učení ; žák ; handicap ; speciální škola ; základní škola ; inkluzivní vzdělávání ; integrace žáka ; komparace ; emoce ; sociální integrace ; školní úspěšnost ; SRN ; Švýcarsko

<http://katalog.npmk.cz/documents/508925>

2.

Assessing social, emotional, and intercultural competences of students and school staff : a systematic literature review / [Hodnocení sociálních, emocionálních a interkulturních kompetencí studentů a zaměstnanců školy : systematický přehled literatury] / Fabian Müller, Albert Denk, Emily Lubaway, Christine Sälzer, Ana Kozina, Tina Vršnik Perše, Maria Rasmusson, Ivana Jugović, Birgitte Lund Nielsen, Mojca Rozman, Aleš Ojsteršek, Svetlana Jurko -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. [15], č. 29 (February) (2020), s. 1-24.

Začlenění sociálních, emocionálních a interkulturních kompetencí (SEI) do výuky podporují mezinárodní organizace (OSN, OECD, Evropská unie) od počátku 21. století. V příspěvku je uveden systematický přehled literatury, který byl zaměřen na vytvoření soupisu stávajících nástrojů pro hodnocení kompetencí SEI u studentů a zaměstnanců školy. Výzkum vycházel z téměř čtrnácti

tisíc článků v databázích ERIC, PsycInfo, PSYINDEX, Scopus a Web of Science. Výsledky přehledu literatury jsou volně dostupné ve formě hodnotícího katalogu v online verzi časopisu.

student ; vysoká škola ; personál školy ; vyučující personál ; učitel ; pedagog ; způsobilost ; dovednost ; sociální dovednost ; interpersonální vztahy ; mezikulturní komunikace ; emoce ; analýza vědecké literatury

<http://katalog.npmk.cz/documents/513579>

3.

Don't fear poetry! : secondary teachers' key strategies for engaging pupils with poetic texts / [Neobávejte se poezie! : klíčové strategie učitelů středních škol pro vybudování zájmu žáků o poetické texty] / Anna Sigvardsson -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 64, č. 6 (October) (2020), s. 953-966.

Poezie je klíčovým prvkem mnoha učebních osnov literatury, ale s výukou poezie bojuje mnoho učitelů. Výzkumy naznačují, že učitelům chybí zkušenosti s výukou poezie. Zatímco předchozí výzkum zkoumal zkušenosti učitelů prostřednictvím velkých kvantitativních studií, předložená studie se zaměřuje na to, co učitelé, kteří jsou nadšenými čtenáři poezie, považují za klíčové prvky ve výuce. Materiál zahrnuje 15 rozhovorů s učiteli švédštiny na středních školách. Tematická analýza určila čtyři témata: čerpání z osobní zkušenosti, diskuse o zkušenostech žáků s dětskou poezií, vytváření klidné atmosféry ve třídě a interpretace textů. Studie zdůrazňuje důležité postavení estetického zážitku a navrhuje, aby byla věnována dostatečná pozornost metodice výuky poezie a aby učitelé dokázali navázat na zkušenosti dětí s poezií v předškolním věku. To vše by jim pomohlo stát se sebevědomými učiteli literatury se zaměřením na poezii.

střední škola ; výuka ; učitel ; způsobilost ; dovednost ; obsah výuky ; literatura ; literární žánr ; poezie ; žák ; interpretace ; zájem ; motivace ; vyučovací metoda ; didaktika ; zkušenost ; Švédsko

<http://katalog.npmk.cz/documents/508950>

4.

Enciklopedija fizičeskoj kul'tury rebenka : beg / [Encyklopedie tělesné kultury dítěte : běh] / A. Ščerbak -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 8

In: Doškol'noje vospitanije : ježemesjačnyj naučno-metodičeskij žurnal -- ISSN 0012-561X -- Roč. 92, č. 8 (2020), s. 44-49.

Článek je věnován jednomu ze základních druhů pohybu - běhu. Popsány jsou fáze podpory a letu. Jsou představeny kinetické a dynamické charakteristiky běhu. Následuje přehled druhů běhu a zvláštnosti jeho počátečního nácviku, upevnění a dokončení. Doplňeno nákresy a tabulkami.

dítě ; tělesná výchova ; pohyb ; pohybový rozvoj ; atletika ; Rusko ; tělesná kultura ; běh ; nácvik

<http://katalog.npmk.cz/documents/514433>

5.

Global self-worth among adolescents : the role of basic psychological need satisfaction in physical education / [Celkové sebehodnocení dospívajících : role spokojenosti se základní psychologickou potřebou v tělesné výchově] / Irina Burchard Erdvik, Tommy Haugen, Andreas Ivarsson, Reidar Säfvenbom -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 64, č. 5 (August) (2020), s. 768-781.

Sebevědomí je důležité pro zdravý vývoj a učení, a proto je zdůrazněno jako hlavní cíl v osnovách norské tělesné výchovy (PE). Na základě předchozího výzkumu se tato studie zaměřila na posouzení potenciálních rozdílů v celkovém sebehodnocení žáků. Výzkumu se zúčastnilo 2 854 dospívajících (47,5% chlapců, 52,5% dívek ve věku 13 a 16 let), kteří se účastnili různých pohybových aktivit. Cílem výzkumu bylo určit, zda spokojenost v tělesné výchově souvisí s celkovou sebeúctou. Analýza naznačuje, že uspokojení základních potřeb v tělesné výchově významně souvisí s celkovým sebevědomím. Adolescenti, kteří se neúčastní pohybových aktivit mimo školu, uvádějí významně nižší uspokojení základních potřeb v tělesné výchově ve srovnání se svými sportovně aktivními vrstevníky. Zjištění ukazují, že sportovně aktivní mládež těží ze svých výhod při výuce tělesné výchovy, a tedy, že tělesná výchova porušuje zásady rovného vzdělávání.

základní škola ; tělesná výchova ; pohybová výchova ; žák ; postoj žáka ; sebeúcta ; sebevědomění ; činnosti mimo vyučování ; sport ; psychologie osobnosti ; psychologie učení ; rovnost možností ; Norsko ; sebevědomí ; věk 13 ; věk 16

<http://katalog.npmk.cz/documents/508910>

6.

The impact of gamification on learning and instruction : a systematic review of empirical evidence / [Vliv gamifikace na učení a výuku : systematický přehled empirických důkazů] / Zamzami Zainuddin, Samuel Kai Wah Chu, Muhammad Shujahat, Corinne Jacqueline Perera -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. [15], č. 30 (June) (2020), s. 1-23.

Studie shrnuje empirické poznatky nejnovější literatury (46 empirických výzkumných prací publikovaných v databázi Web of Science v letech 2016 až 2019) z oblasti gamifikace v rámci vzdělávání. Uvedeny jsou výzkumné výsledky o nastupujících trendech výukových technologií a gamifikačních pluginů spolu s rozšířením možností pro budoucí směry výzkumu. Prozkoumány byly teoretické základy gamifikace, metodické přístupy, teoretické modely, herní platformy a aplikace, herní mechaniky a výsledky učení. Studie poukazuje na gamifikaci nejen jako na

významného činitele motivace a zapojení studentů ve výuce, ale zároveň nastiňuje i problémy a klíčové bariéry v této oblasti.

didaktické využití počítače ; informační technologie ; počítačové aplikace ; počítačová hra ; vyučovací metoda ; aktivizující metoda ; působení ; školní úspěšnost ; analýza vědecké literatury ; výsledek výzkumu ; směr ; vzdělávací technologie ; motivace ; 2016-2019

<http://katalog.npmk.cz/documents/513583>

7.

In search of tools for the valorization of children's artistic creation in the field of imaging and the results of the creative process – a theoretical and model approach / [Hledání nástrojů pro valorizaci dětské umělecké tvorby v oblasti zobrazování a výsledků tvůrčího procesu - teoretický a modelový přístup] / Beata Mazepa-Domagala -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [18], č. 1 (vol.59) (2020), s. 175-189.

Autorka se v textu zabývá problematikou hodnocení dětské umělecké tvorby. Ukazuje, jakým způsobem by měla být hodnocena umělecká tvorba předškolních dětí, jak k ní přistupovat, zacházet s ní jako se zdrojem inspirace a hledat nová a lepší řešení této otázky. Při přijímání inovativních opatření k oceňování tvorby dětí by měli mít učitelé na paměti vysoké emoční zatížení, které proces hodnocení dětských uměleckých děl provází. Děti jsou připoutány ke svým vlastním výtvorům velmi silně a špatně zažívají každý kritický úsudek. Postupem času by pocit vlastního neúspěchu mohl vést k zábránám a krize tvůrčích postojů. Přiložen formulář s návrhem hodnocení tvorby dítěte.

dítě ; předškolní věk ; předškolní výchova ; tvůrčí činnosti ; kresba ; hodnocení ; metoda hodnocení ; emocionalita ; postoj učitele ; pedagogická komunikace

<http://katalog.npmk.cz/documents/510135>

8.

Making language teachers creative : teaching english in elementary mainstream schools with integration classes / [Kreativita učitelů jazyků : výuka angličtiny na běžných základních školách s integrovanými třídami] / Izabela Bieńkowska, Krzysztof Polok, Adam Sutkowski -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [18], č. 1 (vol.59) (2020), s. 103-115.

Autoři článku zkoumají vliv využití kreativních metod výuky angličtiny na jazykové schopnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) integrovanými v běžných základních školách v Polsku. Dotazovali se 64 učitelů angličtiny (52 učitelek a 12 učitelů) různého věku a různě dlouhé pracovní zkušenosti v tomto typu škol. V průběhu výzkumu prokázali hypotézu, že pomocí kreativních metod a forem výuky v prostředí integrace se zvyšují kompetence žáků s SVP. K

testování byly použity statistické nástroje odpovědí na výzkumné otázky. První otázka měří korelaci mezi věkem, pohlavím a odpracovanými léty s postojem k realizaci kreativních postupů, zatímco druhá se zaměřuje na metody práce kreativního učitele. Podrobné výsledky v tabulkách a grafech.

učitel ; základní škola ; výuka ; angličtina ; pracovní postoj ; tvořivost ; pedagogická dovednost ; pedagogická podpora ; žák ; integrace žáka ; způsobilost ; speciální vzdělávací potřeby ; vyučovací metoda ; forma výuky

<http://katalog.npmk.cz/documents/509937>

9.

Questions in textbooks and lessons – comparative analysis / [Otázky v učebnicích a během vyučování - srovnávací analýza] / Wojciech Kojs, Jolanta Gabzdyl -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [18], č. 1 (vol.59) (2020), s. 191-200.

Cílem článku bylo provést komparativní analýzu struktur a funkce didaktických úkolů ve formě otázek objevujících se v učebnicích a během výuky. Byla provedena kvalitativní a kvantitativní analýza obsahu 68 učebnic (2322 prozkoumaných otázek) a 6 stenografických přepisů z výuky (6809 otázek). Získaná data odhalila rozdíly, které se objevily v rámci didaktiky úkolů tohoto druhu nalezené v polských učebnicích pro první stupeň základní školy (1. a 3. ročník) a ve výuce. Objevily se také problémy v návaznosti praxe předškolního vzdělávání a prvního stupně ZŠ. Výzkum zároveň pomohl vytvořit model/systém otázek potřebných k dosažení konkrétních cílů. Prezentované výsledky výzkumu budou použity pro následný výzkum týkající se jiných typů didaktických úkolů a může také přispět k obohacení znalostí učitelů o způsobech, jak žáci pracují s učebnicí. V tabulce ukázka způsobu analýzy.

žák ; základní škola ; první stupeň ; předškolní výchova ; přechod z mateřské na základní školu ; výuka ; didaktická kontinuita ; otázka ; pedagogická dovednost ; vyučovací metoda ; učebnice ; výzkum ; výsledek výzkumu ; Polsko ; práce učitele

<http://katalog.npmk.cz/documents/510136>

10.

Reading comprehension assessment : the effects of reading the items aloud before or after reading the passage / [Posuzování čtenářské gramotnosti : důsledky seznámení s otázkami před nebo po přečtení ukázky] / Deborah K. Reed, Nathan Stevenson, Brandon C. LeBeau -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 120, č. 2 (December 2019), s. 300-318.

Statistická analýza vlivu přečtení otázek před nebo po čtení textu v písemných testech s výběrem z více odpovědí. Práce s textem v testu se odlišuje v závislosti na předchozím obeznámení se

zadáním. Leckdy se žákům doporučuje číst nejprve otázky. Autoři sledovali efektivitu této strategie a vliv možnosti vrácení se k textu během samotného odpovídání na otázky v různých ročnících základní školy.

výzkum ; základní škola ; test ; čtení ; práce s textem ; technika čtení ; statistická analýza ; písemný test ; čtenářská gramotnost

<http://katalog.npmk.cz/documents/477885>

11.

Socio-economic status and academic performance in higher education : a systematic review / [Sociálně-ekonomický status a studijní výsledky ve vysokoškolském vzdělávání : systematický přehled] / Carlos Felipe Rodríguez-Hernández, Eduardo Cascallar, Eva Kyndt -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. [15], č. 29 (February) (2020), s. 1-24.

Výsledky analýzy 42 studií se zaměřením na vztah sociálně-ekonomického statusu a studijních výsledků studentů ve vysokoškolském vzdělávání. Ze zjištění vyplývá, že sociálně-ekonomický status se hodnotí prostřednictvím vzdělání, povolání, příjmů či finančních zdrojů pro domácnost, zatímco studijní výsledky ve vysokoškolském vzdělávání se měří podle výsledků, kompetencí a vytrvalosti studentů. Metaanalýza odhaluje pozitivní vztah mezi sociálně-ekonomickým statutem a studijními výsledky studentů při studiu na vysoké škole. Větší vliv na akademický výkon mají předchozí studijní výsledky a univerzitní zkušenosti studentů.

vysoká škola ; univerzita ; vysokoškolské studium ; student ; socioekonomický status ; školní úspěšnost ; prospěch ; analýza vědecké literatury ; vzdělání ; profese ; hodnocení ; příjem ; plat ; způsobilost

<http://katalog.npmk.cz/documents/513580>

12.

Sociológia voľného času / [Sociology of leisure time] / Denisa Selická -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Vychovávateľ -- ISSN 0139-6919 -- Roč. 68, č. 1-2 (január-február) (2020), s. 33-37.

Sociologové vnímají volný čas jako symbol věku, profese, společenského úspěchu či vzdělání. Teorii volného času významně ovlivnil v druhé půlce dvacátého století francouzský sociolog Joffre Dumazedier. Za volný čas považoval soubor činností, které člověk vykonává svobodně, aby si odpočinul, zabavil se, rozvíjel svoje znalosti, a to po splnění svých pracovních, rodinných či společenských povinností. Sociologie i pedagogika upozorňují na různé způsoby využívání volného času. Na jedné straně se může jednat o všestranný rozvoj osobnosti či oddych, na straně druhé prázdné nicnedělání, které bývá spojené s nežádoucími jevy, jako je alkoholismus, narkomanie, vandalismus, agresivita, které vedou ke kriminalitě.

volný čas ; relaxace ; zájmová činnost ; společnost ; životní styl ; sociologie ; rozvoj osobnosti ; odchylka v chování ; alkoholismus ; toxikomanie ; vandalismus ; delikvence ; trestný čin ; agresivita ; kriminalita ; Dumazedier, Joffre, ; Dumazedier, Joffre,

<http://katalog.npmk.cz/documents/515287>

13.

Study strategies of first-year undergraduates with and without dyslexia and the effect of gender / [Studijní strategie vysokoškoláků v prvním ročníku s dyslexií a bez ní a vliv genderu] / Wim Tops, Toivo Glatz, Angie Premchand, Maaïke Callens, Marc Brysbaert -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 35, č. 3 (August) (2020), s. 398-413.

Aby byli vysokoškolští studenti úspěšní, nemusejí mít pouze motivaci a dostačující duševní schopnosti, ale také studijní dovednosti a metakognitivní schopnost rozhodnout se pro změnu ve strategii učení, pokud je nutná. Autoři studie zkoumali, zda se studenti z prvního ročníku s dyslexií a studenti bez ní nějak liší ve svých studijních strategiích. Proměnnými byly věk, pohlaví, fluidní inteligence (vrozená, nezávislá na vzdělání) a studijní obor. Fluidní inteligence se ukázala být v obou skupinách srovnatelná, ale strategie učení před testy byla u dyslektiků limitována a strach z neúspěchu větší. V motivaci, řízení času a strachu z neúspěchu předčily dívky své spolužáky - chlapce.

student ; vysoká škola ; porucha učení ; dyslexie ; strategie učení ; inteligence ; komparace ; gender ; pohlavní rozdíl ; výzkum ; Nizozemsko

<http://katalog.npmk.cz/documents/508960>

14.

Teacher stress and students' school well-being : the case of upper secondary schools in Stockholm / [Stres učitelů a subjektivní pohoda studentů : případ vyšších středních škol ve Stockholmu] / Joacim Ramberg, Sara Brolin Låftman, Torbjörn Åkerstedt, Bitte Modin -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 64, č. 6 (October) (2020), s. 816-830.

Stres a stresové zatížení jsou mezi učiteli běžné, ale existuje jenom málo výzkumů o vazbách mezi celkovou úrovní stresu učitelů ve škole a výsledky studentů. Předložená studie zkoumá, zda je úroveň stresu, únavy a depresivní nálady učitelů spojena s hodnocením studentů, jejich školní spokojenosti a vnímané péče učitele. Data pocházejí ze dvou samostatných sbírek dat provedených na středních školách ve Stockholmu v roce 2016 - Stockholm School Survey (SSS) a Stockholm Teacher Survey (STS), které byly vzájemně propojeny. Zúčastnilo se 5367 studentů a

1045 učitelů ve 46 školách. Výsledky ukázaly negativní asociace mezi stresem, únavou a depresivní náladou učitelů v prostředí školy a spokojeností studentů se školním prostředím a vnímanou péčí učitele. Zjištění naznačují, že stres učitelů může mít pro studenty negativní dopady.

student ; vyšší střední škola ; subjektivní pohoda ; učitel ; stres ; deprese ; únava ; školní prostředí ; klima školy ; vztah učitel-student ; regresní analýza ; výsledek výzkumu ; Stockholm

<http://katalog.npmk.cz/documents/508949>

15.

The perceptions of anxiety-related school absenteeism in youth : a qualitative study involving youth, mother, and father / [Vnímání nepřítomnosti mládeže ve škole související s úzkostí: kvalitativní studie zahrnující mládež, matku a otce] / Maria Cabo Dannow, Barbara Hoff Esbjørn, Sophie Wollny Risom -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 64, č. 1 (February) (2020), s. 22-36.

Školní absence je oblast, o které se příliš nehovoří. Článek se zaměřuje na vnímání problému ze strany mládeže i rodičů. Autoři zkoumali zkušenosti tří mladých lidí s absencí ve škole souvisejících s úzkostí a přístup jejich rodičů k tomuto problému. Zvolili metodu kvalitativního fenomenologického výzkumu, kde prověřovali individuální, školní a rodičovské faktory. Byla identifikována základní témata: ambivalence vůči školní docházce, přístup školy ke studentům a učitelům, rodičovská odpovědnost a omezené porozumění a znalosti týkající se školní absence. Výsledky výzkumu byly diskutovány a byly odvozeny praktické důsledky, včetně potřeby společného řešení a postupu týkajícího se absencí mládeže na dánských školách souvisejících s úzkostí. Článek obsahuje ukázky konkrétních výpovědí k danému problému.

škola ; žák ; chování žáka ; nesprávné chování ; docházka ; absentérství ; úzkost ; strach ; školní fobie ; postoj žáka ; postoj rodičů ; rodičovská odpovědnost ; vztah učitel-žák ; klima školy ; interpersonální vztahy ; psychologie osobnosti ; Dánsko

<http://katalog.npmk.cz/documents/479055>